

SLOVENSKI

Izdaja časopisno-založniško podjetje Slov. poročevalce — Direktor: Rudi Janžura — Glavni in odgovorni urednik: Sergej Vošnjak — Tiska tiskarna »Sl. poročevalce« — Uredništvo: Ljubljana, Tomšičeva ulica 5, telefon 23-522 do 23-526 — Uprava: Ljubljana, Tomšičeva 5-II., telefon 23-522 do 23-526 — Oglasi: oddelek: Ljubljana, Kardeljeva ulica 6, telefon 21-896, za ljubljanske naročnike 28-163, za zunanje 21-832 — Poštni predal 29 — Tekoči račun: Narodne banke 601-11-163 — Mesecna naročnina 200 din

Poročevalce

DRUGA IZDAJA

Razvoj dogodkov je potrdil pravilnost načel zunanje politike Burme in Jugoslavije

Predsednik burmanske vlade je položil venec na grob Neznane junaka in si ogledal beograjske znamenitosti — Slovesno kosilopri predsedniku Titu

BEOGRAD, 7. jun. (Od našega beograjskega dopisnika). Današnji dan bivanja pred sednika burmanske vlade g. U Nuja v Beogradu se je začel s polaganjem venca na grob Neznane junaka na Avli. Gospod U Nu se je s svojo soprogom pripeljal na Avlo okoli pol devete v odprtem avtomobilu. V spremstvu predsednika burmanske vlade so bili jugoslovanski veleposlanik v Burmi Krsto Bujačić, državni svetnik v sekretariatu za zunanje zadeve Jovan Kapidić, generalmajor Rado Bulat, podpolkovnik Ilija Radaković. Polaganju venca so prisostvovali tudi burmanski veleposlanik v Jugoslaviji g. Hla Maung, in člani burmanske vojnega delegacije, ki je že okoli mesec dni na obisku v Jugoslaviji.

Na ploščadi pred stopnicami, ki peljejo h grobu neznane junaka, sta visoke goste pozdravila komandant beograjskega vojnega področja generalpodpolkovnik Pavle Jakšič in šef protokola predsednika republike Sloven Smolnaka.

Ob zvokih žalne koračnice, katero je igrala vojaška godba, je spreved krenil na grob neznane junaka. Na čelu spreveda so višji oficirji JLA nosili venec iz rdečih in belih vrtnic, na katerem je bilo v angleščini napisano: »Neznane vojaku — predsednik Burmanske unije«.

Medtem, ko je vojaška godba intonirala burmansko in jugoslovansko himno, je predsednik U Nu položil venec na grob neznane junaka in z enominutnim molkom počastil njegov spomin.

Visoki gostje so se nato vpsali v spominsko knjigo, potem pa jim je generalpodpolkovnik Pavle Jakšič opisal potek borbe za osvoboditev Beograda.

Beograjčani pozdravljajo goste

Burmanski državniki so se nato vrnili v Beograd. Na vsej poti vzdolž avalske ceste je prebivalstvo iz okolice Beograda toplo pozdravljalo visoke goste. Na beograjskih ulicah, ki so okrašene z burmanskimi in našimi zastavami, je bila ista slika — prisrčno pozdravljanje Beograjčanov in prav tako prisrčno odzdravljanje gostov.

V Vojnem in Narodnem muzeju

Gostje so si nato ogledali najprej Vojni muzej na Kalemegdanu, kjer sta jih sprejela in pozdravila predsednik MLO Beograda Miloš Minić in direktor muzeja podpolkovnik Dušan Plemić. Vojni muzej je očividno napravil močan vtis na predsednika burmanske vlade. G. Nu se je med obhodom po muzeju pogosto zaustavil in z zanimanjem ogledoval razne predmete, ki govore o naši narodnoosvobodilni borbi. Posebno so ga zanimala fotografija o reševanju ranjenec v V. ofenzivi, slika predsednika Tita, ko je bil ranjen v V. ofenzivi, slika o zasedanju AVNOJ v Bihacu in Jajcu in maketa Titove pečine v Drvarju. Uprava muzeja je po končanem obisku podarila predsedniku burmanske vlade album fotografij iz narodnoosvobodilne borbe.

Predsednik U Nu in spremstvo so si nato ogledali še Narodni muzej na Trgu republike. Pred vzhodom v muzej sta burmanske goste pozdravila upravnik muzeja Veljko Petrović in njegov pomočnik Erih Koš. Predsednik U Nu si je z zanimanjem ogledoval muzej, prav posebno pa so ga zanimala skulpture naših kiparjev. Ko sta se g. U Nu in njegova soproga vpsala v spominsko knjigo muzeja, jma je upravnik Veljko Petrović podaril v spomin muzejski katalog. Na prošnjo tov. Petrovića so se nato visoki gostje fotografirali z osebim muzeja.

Slavnostno kosilo

Predsednik republike Tito je ob 13. priredil v zveznem izvršnem svetu slavnostno kosilo v čast predsednika burmanske vlade g. U Nuja in njegovega spremstva. Na kosilu so bili poleg predsednika Tita in g. U Nu s spremstvom, visoki jugoslovanski državni in politični

VREME

Napoved za sredo: Ponoči in dopoldne oblačno z vmesnimi padavinami. V Primorju nevihte, nato prehodno slaba burja. Popoldne in proti večeru od zahoda razjasnjava. Temperatura ponoči 12 do 17, popoldne nekoliko hladnje. Povečanje temperatura med 20 in 22 stopinjama C.

voditelji ter naši javni in kulturni delavci. Skupno je bilo na kosilu osemdeset povabilencev.

Med kosilom, ki je minilo v zelo prijetnem in prijateljskem ozračju, sta predsednik FLR Tito in predsednik vlade Burmanske unije U Nu izrekla zdravice.

Predsednik Tito je v svoji zdravici dejal:

Zdravica predsednika Tita
»Gospod predsednik vlade, gospodje in gospe, tovariši in tovarišice!

V nenavadno prijetno dolžnost mi je, da pozdravim v naši sredi drage goste iz prijateljske besede narodom dalje, toda nam tako bližnje Burme.

Medsebojne zveze med našimi državama so še mlade, toda se v razmeroma kratkem času so se tako razvile, da so lahko zglede zblizanja in sodelovanja med narodi. Naši drža-

da so naši razgovori posledice teh razgovorov in perspektiva, ki smo jo videli tedaj, dobili v nadaljnjem dogajanju v mednarodnih odnosih njih svoje polno opravičilo. Medtem so se v mednarodnih odnosih zgodili mnogi veliki dogodki, ki kažejo še jasnejše perspektive za ohranitev mira. Le-ti v celoti potrjujejo pravilnost načel zunanje politike, ki se jih držita naši državi.

Ze sedaj lahko ugotovimo, da dobivajo načela politike dejavne koeksistence polagoma svojo stvarno obliko in jih v svetu čedalje bolj osvaja kot edini način za ohranitev trajnega miru in razvoj demokratičnega razmerja med narodi. Zadnji mednarodni dogodki dokazujejo, da sta medsebojno posvetovanje in sporazumevanje edina pot za urejevanje mednarodnih problemov in utrjevanje miru na svetu. Za izvajanje take politike se morajo zavzemati vse države, kajti mir ni samo stvar enega naroda, pač pa skupno dobro vsega človeštva, za čigar ostvareitev je treba dati velikanske napore in skrajne žrtve. Samo ob takih pogojih morejo imeti sodobna znanstvena odkritja na področju nuklearne energije za posledico zboljšanje življenja in napredek vseh narodov ter jih je mogoče uporabiti kot sredstvo za napredek.

Zelim, da bi vaš obisk v naši državi, ki vas sprejema s čustvi globokega prijateljstva, omogočil seznaniti se vam z vsemi pridobitvami, ki se nam jih je posrečilo doseči z napori naših delovnih ljudi zlasti v industrializaciji. Trudili se bomo, da vam bomo nudili med vašim bivanjem vse, da boste lahko čimbolj vsestransko spoznali našo državo in izkušnje, ki smo jih pridobili doslej, kar bo nedvomno pripomoglo k razširitvi naših političnih, ekonomskih, kulturnih in drugih zvez. Prepričali se boste o simpatijah, ki jih goje naši narodi do burmanskega naroda, ter o tem, s kolikšnim zanimanjem spremljamo razvoj vaše dežele in kako globoko cenimo vaše napore za ohranitev miru na svetu.

Prepričan sem, da bo vaše bivanje v naši državi, ki sprejema vas, gospod predsednik, gospo Nu in člane vašega spremstva kot svoje iskrene prijatelje, potrdilo, da temelje naši medsebojni odnosi na trdnih in prijateljskih zvezah in da so danj vsi pogoji, da se bodo še naprej razvijali za dobro naših narodov in v korist miru in mednarodnega sodelovanja.

Dvigam čašo za napredek in blaginjo prijateljske Burme in predsednika republike dr. U Baje, gospoda predsednika burmanske vlade in gospe Nu za trajno prijateljstvo in tesno sodelovanje med našima državama.

Zdravica predsednika U Nuja
Odgovarjajoč na zdravico predsednika Tita, je predsednik vlade burmanske unije U Nu izjavil:

»Vaša ekscelencija, gospa Broz, gospodje in gospe! Globoko sem bil ganjen nad toplim sprejemom, ki sta mi ga priredili voditelji in ljudstvo Jugoslavije, in zares sem zelo srečen, da sem tu v tej prijateljski državi.

Zveze med Jugoslavijo in Burmo so bile zelo prijateljske po neodvisnosti, ki sta jo obe državi dobili približno ob istem času. To prijateljstvo je sedaj dozorelo v popolno razumevanje in medsebojno sodelovanje. Bistvo teh zvez je treba pripisovati raznim okoliščinam, med katerimi sta tudi vaša in naša borba za neodvisnost, skrajne žrtve, ki sta jih obe državi morale dati, in podobnost našega obravnava mednarodnih problemov.

Naša skupna težnja je bila, da si ohranimo novo pridobljeno neodvisnost in razširimo področje miru na svetu. Zdi se mi, da je treba znatno popuščanje napetosti v mnogih delih sveta pripisovati v določenem smislu posledicam in neutrudnim naporom držav kot sta Jugoslavija in Burma, za mir in dobro voljo. Naši naporji so obrodili sadove in prizadevali si bomo, da jih bomo ohranili.

Iz vsega srca se strinjam z Vašo ekscelencijo, da v svetu čedalje bolj sprejemajo načela dejavne koeksistence kot edino varno pot za ohranitev trajnega miru. Mnoge države, med njimi Jugoslavija in Burma, so pokazale svetu stvaren zglede, da je mogoča koeksistenca med državami s različnimi političnimi in ekonomskimi sistemi. Ta zglede je svetu, ki trepeče pod večnim oblakom vojne, poslana upanja. Vojna, ki je daleč od tega, da bi mogla rešiti probleme, ki jih skuša rešiti, ustvarja kot svojo posledico še več problemov. Prepričan sem, da na svetu ni države, ki bi bila tako nespametna, da bi si želela vojno, menimo pa, da se metode, kako se izogniti vojni, med seboj razlikujejo.

Politika, ki sta jo osvojili Jugoslavija in Burma in ki se zavzema za medsebojne razgovore in sporazume, je močno razširila področje miru in ta način medsebojnih razgovorov in sporazumevanja je sedaj čedalje bolj v rabi.

Prepričan sem, Vaša ekscelencija, da bo moj obisk v vaši zgodovinski deželi junijskih narodov še bolj utrdil prijateljske zveze med Jugoslavijo in Burmo. Narod Burme se spominja obiska Vaše ekscelence v Burmi s toplo ljubeznijo in spoštovanjem in ne dvomim, da bo ta spomin v njem živel še naprej.

Zahvaljujem se Vaši ekscelenci za zdravico Burmi, predsedniku Burme, meni in moji soprogi in trajnemu prijateljstvu in odkritosrčnemu sodelovanju med našima državama. S tem izražam željo, da bi bili narodi Jugoslavije sposobni zgraditi pogumen in pošten nov svet pod ugodnim vodstvom Vaše ekscelence.

Po zdravici predsednika Tita je orkester odigral burmansko državno himno, po zdravici predsednika U Nuja pa jugoslovansko himno.

Obisk v tovarni motorjev v Rakovici

Danes popoldne ob 16.15 je burmanski predsednik vlade g. U Nu obiskal delovni kolektiv industrije motorjev v Rakovici poleg Beograda. Visokega gosta iz Burme je poleg ostalih članov njegovega spremstva na tem obisku spremljal tudi podpredsednik Zveznega izvršnega sveta tov. Svetozar Vukmanović Tempo.

Pred vzhodom v tovarno so g. U Nuja in njegovo spremstvo pozdravili predstavniki organov delavskega samoupravljanja in direktor tovarne. M. P.

Obisk veleposlanikov

ZDA, Velike Britanije in Francije v Državnem sekretariatu za zunanje zadeve

Beograd, 7. junija. (Tanjug). Državni podsekretar za zunanje zadeve Srđjan Prica je večeraj sprejel veleposlanike ZDA, Velike Britanije in Francije v zvezi s razgovori, ki bodo med

Predsednik Tito in U Nu na zemunskem letališču.

Poglobitev gospodarskega sodelovanja z Italijo

Ustanovitev jugoslovansko-italijanske trgovinske zbornice

Beograd, 7. jun. Zastopniki več sto jugoslovanskih podjetij, ki so zainteresirana pri trgovini s Italijo, so ustanovili dandanes v Beogradu jugoslovansko-italijansko trgovinsko zbornico. Za predsednika zbornice je bil izvoljen Filip Knežević, direktor tovarne »Rade Končar« v Zagrebu.

Enako zbornico je ustanovilo meseca marca več italijanskih podjetij, ki se bavijo s trgovino z Jugoslavijo. Italijanski veleposlanik v Beogradu g. Gastone Gvidotti, ki je prisostvoval ustanovni skupščini, je izjavil, da pomeni ustanovitve jugoslovansko-italijanske zbornice v Beogradu pomemben korak h koristnemu gospodarskemu sodelovanju obeh držav. Pristavil je, da bodo podobni stiki na vseh področjih, tudi na gospodarskem, mnogo pripomogli k okrepljeni prijateljskih zvez med Jugoslavijo in Italijo.

Ko je zveza področilo inicijativnega odbora, je generalni sekretar Zvezne zunanjetrgovinske zbornice Ivan Baralić dejal, da bosta zbornici v Beogradu in Milanu pripomogli ne samo k spoznavanju možnosti in potreb trga v obeh državah, temveč tudi k okrepljeni zvezi med zainteresiranimi gospodarskimi krogi. Pristavil je, da je Italija v zadnjih letih zavzela eno izmed prvih mest v jugoslovanski zunanji trgovini. Italija je bila lani zastopana s 12,26% v jugoslovanskem izvozu in s 6,48% v jugoslovanskem

uvozu. V prvem četrtletju letošnjega leta je udeležba Italije v jugoslovanskem izvozu dosegla celo 18%.

Nedavno podpisani ekonomski instrumenti, je nadaljeval Baralić, predstavljajo realna načela za praktično uresničenje ekonomskega sodelovanja. Glede na to se mora pričakovati, da bo Italija v bodočnosti odbržala svoje mesto v jugoslovanskem izvozu in uvozu, k čemur bosta brez dvoma znatno pripomogli jugoslovansko-italijanska zbornica v Milanu.

Državni svetnik in veleposlanik v državnem sekretariatu za inozemske zadeve dr. Stane Pavlič, ki je vodil jugoslovansko gospodarsko delegacijo na po-

gajanjih v Rimu, je izjavil, da pomeni ustanovitev trgovinskih zbornic v Beogradu pomemben dogodek v razvoju prijateljskih odnosov med Jugoslavijo in Italijo. Med obema državama je bilo lani in letos uspešno urejenih nad 20 vprašanj ekonomskega značaja in se prizadevanja za nadaljno okrepitev ekonomskega sodelovanja nadaljujejo. Zato bo tudi novoustanovljena zbornica imela zelo široko delovno področje, ker mora postati nosilka pobude v razširjanju gospodarskega sodelovanja Jugoslavije in Italije.

Predsednik italijansko-jugoslovanske zbornice v Milanu g. Salvatore Magri, ki je kot gost prisostvoval ustanovni skupščini zbornice, je obljubil, da bo ukrenil vse za čim uspešnejše sodelovanje obeh zbornic.

Razpravljanje o predlogu zakona o ureditvi občin in okrajev

Beograd, 7. jun. V odboru za organizacijo oblasti in upravo zveznega zbora, ki razpravlja o predlogu zakona o ureditvi občin in okrajev, je bila danes daljša razprava o členih 11 in 13 predloga. Več ljudskih poslancev, med njimi tudi Vladimir Krivic, je podalo pripombe k členu 11, ki pravi, da okrajne enote morejo prenašati na občine zavezi in svoje pristojnosti, kar so mogli doslej delati po zakonu o ljudskih odborih. Glavni smisel pripomb je v tem, da je ta člen preoster, ker ne upošteva različnih možnosti posameznih občin.

Poverjenik zveznega izvršnega sveta dr. Jovan Djordjević in več članov odbora so opozorili, da se mora ustvariti za vse občine enoten pravni položaj in da se zaradi tega ne more priznati pravica okrajem za prenašanje zavezi in svoje pristojnosti na občine. Odbor se je na koncu sporazumel, da se ta člen sprejme, vendar pa določi tudi možnost, da se z zakonom more dati v določenih primerih pravica za prenos nekaterih pristojnosti na občine.

V predlaganem besedilu zakona sta predvidena dva načina za formiranje mestnega sveta, in sicer, da se formira iz vrst članov obeh zborov okrajnega ljudskega odbora, izvoljenih na področju mesta, ali iz določenega števila članov ljudskih odborov občin. Na predlog Vladimira Krivica je sedaj dana tudi tretja možnost, da morejo biti v tem svetu člani okrajnega ljudskega odbora in ljudskega odbora občine. Razpravljanje se nadaljuje.

Sprejemi diplomatov
Beograd, 7. jun. Podpredsednik Zveznega izvršnega sveta Rodoljub Čolaković je sprejel opoldne na protokolarnem obisku izrednega in pooblaščenega veleposlanika ljudske republike Kitajske v Beogradu g. Vu Siu Ciuana.

Podpredsednika Zveznega izvršnega sveta Aleksander Ranković in Svetozar Vukmanović sta sprejela opoldne na protokolarnem obisku strijskega poslanika g. Sabeto Arisa.

SKLICANJE SEJE ODBORA ZA ORGANIZACIJO OBLASTI IN UPRAVE REPUBLIKE ZBORA LJUDSKE SKUPŠČINE LRS
Predsednik odbora za organizacijo oblasti in uprave republike Zbora ljudske skupščine LRS sklicuje sejo odbora za petek, 10. junija ob 9.30 uri v poslopiju Ljudske skupščine LRS v Ljubljani.

Predlog dnevnega reda: Nadaljevanje razprave v zvezi z rešenimi vprašanji pri formiranju novih občin.

Iz tajništva Ljudske skupščine LRS.

Problemi Celja in okolice

S tiskovne konference OLO in OK Zveze komunistov

Celje, 7. jun. Okrajni ljudski odbor in okrajni komite Zveze komunistov v Celju sta dopolnile organizirala tiskovno konferenco z zastopniki domačega tiska in radia. Na vprašanja, ki so se nanašala na skoraj celotno družbeno dejavnost, so odgovarjali predsednik OLO Riko Jerman, sekretar OK ZKS Franc Simonič in sekretar okrajnega odbora Socialistične zveze Jakob Zen.

V razgovoru o pripravah na ustanavljanje komun je bilo načetih mnogo vprašanj. Kot rečta nit na vse odgovore pa se je uveljavila naloga, da bo treba v teh pripravah posvetiti največ pozornosti sestavi delavnih novih občinskih ljudskih odborov, ki bodo že od vsega začetka sposobni urejati vso družbeno-politično problematiko svojega področja.

Celotne obveznosti do imobilizacije sredstev, ki bi morala biti izvršena že v prvih mesecih letošnjega leta, celjski okraj je ni izpolnil. Zato so tudi vsi napori ljudskega odbora usmerjeni v to, da zbere vsa razpoložljiva sredstva in tako poravnava svoj dolg do skupnosti. Poleg salda proračuna iz lanskega leta, ki je znašal 176 milijonov dinarjev in ki je bil te dni odveden na račun imobilizacije sredstev, pa je bil ljudski odbor priložen poseči še v sredstva podjetij, tako v anuitetah in v del skladov za samostojno razpolaganje. Celotna obveznost okraja do imobilizacije pa bo morala biti ne glede na težave poravnana v letošnjem letu.

V razgovoru o izsleditvi doslej največjega gospodarskega kriminala v Celju, v Upravi za ceste in kanalizacije, kjer si je računovodja Bračko »izposodil« po nepopolnih podatkih precej milijonov dinarjev, je tov. Jerman dejal, da kaže ta primer na skrajno šibko in formalistično

delo ne samo organov samoupravljanja v podjetju, marveč meče čudno senco tudi na revizijske organe, ki niso prišli na sled temu kriminalu niti ob potrditvi letne bilance.

Nadalje so govorili o regulaciji Savinje, kjer poteka delo v redu, tako da bo že okoli 15. junija preložena železniška proga na novi nastp. Zaradi tega napredka bodo tudi regulacijska dela hitreje napredovala. Izdelan je že načrt za novi cestni most čez Savinjo v podaljšku Ulica XIV. divizije. Po načrtu

bo imel ta most posebne hodnike za pešce, prostor za kolesarje in prav tako za ostala vozila. Promet bo na mostu urejen dvosmerno. Kakor kaže, bo letos opravljena regulacija celotne VI. etape do kapucniškega mostu. Za vsa dela bo letos porabljenih okoli 100 milijonov dinarjev.

Vse kaže, da bo Celje le prišlo do nove sodne palače. To bi bila velika pridobitev ne samo za mesto, marveč predvsem za člane pravosodne ustanove, ki se že dolga leta stiskajo v neprimernih prostorih. Gradnja

novi sodne palače bo omogočena samo v primeru, če se bodo sodne takse lahko uporabile v te namene.

Ob koncu razgovorov je tov. Jerman sporočil, da izkorišča do 20 milijonov kreditnega sklada 12 milijonov Tovarna organskih barvil za svojo dokončno zgraditev in 8 milijonov rudnik v Zabukovici za odstranitev stalne nevarnosti za nesreče v jami. Na koncu je bila izmenjava še misel o koristnosti ustanovitve stanovanjske zadruge, v kateri bi dobili potrebno pomoč zlasti graditelji individualnih hišic.

Ob prazniku ljubljanskih vajencev

Vsako leto praznuje ob koncu šolskega pouka mladi delavski naraščaj šol učencev v gospodarstvu, industrijskih šol in ostalih nižjih strokovnih šol »Dan vajencev«. Letošnje praznovanje bo pomembno še zato, ker sovpada v sklop proslavljanja desetletnice osvoboditve.

Zmagovita ljudska revolucija je bistveno spremenila položaj vajencev. V obliki raznih zakonitih predpisov in z nenehno skrbjo družbenih organov in organizacij je učečemu se delavskemu naraščaju zagotovljen vsestranski strokovni, kulturni, politični napredek. Vajenci so danes oproščeni plačevanja šolnine, mesečno dobivajo redne nagrade, uživajo pravice iz socialnega zavarovanja, imajo redni zimski in letni dopust, ljudska oblast in družbene organizacije jim omogočajo razne strokovne ekurzije, poletna taborjenja, smučarske tečaje itd.

V Ljubljani je enajst šol za učence v gospodarstvu, ki jih obiskuje nad 4000 učencev, štiri industrijske šole kovinske stroke in tri ostale nižje strokovne šole. Za mladino s podoželja, ki bi se rada izučila v Ljubljani kakšne obrti ali kakšne druge gospodarske panoge, je namenjenih osem domov. Velik del oskrbine v teh domovih prispevajo za vajence, zlasti v industrijskih šolah, podjetja in obrtne delavnice.

Učni uspehi na vajenskih šolah so kar zadovoljivi. Računajo, da bo izdelalo nad 80% učencev. Mnogo zaslug za učne uspehe, kakor tudi za ostalo družbeno dejavnost v šolah imajo predavateljski kolektivi. V zadnjih letih se opaža, da so mojstri pokazali precej več zanimanja za strokovno vzgojo vajencev, kar dokazujejo zelo dobri uspehi v praktičnem šolskem pouku.

Ljubljanski vajenci se bodo danes dopolnile zbrali na prijetnem prostoru na Vikrcih — na športnem igrišču šole državnega sekretariata za notranje zadeve LRS. Na slavnostnem delu proslave, ki se ga bodo udeležili politični in javni prosvetni delavci, bo vajencem v imenu CK Ljudske mladine Slovenije govoril Rudi Bregar.

Kulturni program bodo izvajali mladinska godba iz Litostroja, ženski pevski zbor šole za oblačilno stroko, moški pevski zbor učeniško - industrijske šole, učeniško šole za trgovinsko stroko z zborna recitacijo, folklorna skupina učencev industrijsko-papirniške šole iz Več in več solistov iz ostalih šol. Po kulturnem programu bo telesno-

vzgojni nastop, nato pa mladinsko rajanje. Podjetje ECZ v Ljubljani je odobrilo vajencem za vožnjo na travmaju na relaciji »Evropa-Sentvid 50% popust ob Sentvidu do Vikrc pa je organiziralo posebne avtobuse, ki bodo udeležence vajenskega slavlja zapeljali do Vikrc za 10 dinarjev.

Z mednarodne lesne razstave — pisarniško pohištvo, izdelek Mizararske produktivne zadruge Sevnica

Kaj pa prisilne likvidacije?

V zadnjem času beremo mnogo člankov o raznih vrstah tk. im. gospodarskega kriminala, ki se je zelo razpasel in ima zaradi njega naše gospodarstvo veliko škodo. Kot primer navajajo tatvine, pomeverbe, prevare, potvarjanje računov in potrdil, zapravljanje, primanjkljaje, medsebojna obdarovanja in nenormalne popuste pri dobavljenem blagu, zlorabe službenih pravic in dolžnosti, podkupovanja, neupoštevanje in izigravanje predpisov, uporaba službenih motornih vozil za privatne namene itd. itd. Pri vsem tem pa pogrešamo še eno vrsto škod, ki spadajo po mojem mnenju tudi med gospodarski kriminal.

To so škode, ki nastajajo ob zelo številnih likvidacijah, zlasti tistih, ki jih imenujemo — prisilne. Malo je likvidacij, kjer bi upniki dobili celotne svoje terjatve in bi morda še kaj ostalo... To se dogaja samo pri takih likvidacijah, ki so nastale zaradi reorganizacije podjetij, — sicer pa so aktivne likvidacije redki primeri. Seveda je treba tudi pri oceni škod pri prisilnih likvidacijah objektivno oceniti vzroke za nastalo škodo in ločiti vzroke, ki so nastali zaradi nepravilnega ali malomarnega oziroma brezvestnega gospodarjenja, od vzrokov, kjer je škoda nastala zaradi neugodnih razmer in podobno.

Vsekakor nastajajo tu velike škode, za katere pa malokdaj iščemo ali najdemo krivce, ki bi zanje odgovarjali. Navajam nekaj primerov takih škod. Prisilna likvidacija Trgovske podjetja »Preškara« v Sentjurju pri Celju izkazuje izgube 11.266.537 dinarjev pri 34.851.849 din celokupnih priznanih terjatev, ali preko 30 odstotkov vseh terjatev. Upniki IV. razreda so dobili 44 odstotkov, upniki V. razreda nič. Prisilna likvidacija občinske trgovine Nazarje: Izgube je skupno 2.305.935 dinarjev pri 5.029.000 din priznanih terjatev ali preko 40 odstotkov. Upniki IV. razreda so dobili 50,7 odstotkov svojih terjatev, upniki V. razreda nič.

Prisilna likvidacija Gradske radionice »Zlatan Bor« Titovo Učice: izgube je 13.314.288 din pri 18.834.042 din celokupnih priznanih terjatev ali preko 70 odstotkov vseh terjatev. Upniki IV. razreda so dobili 14,12 odstotkov, upniki V. razreda nič.

Nastane vprašanje: kdo je kriv za te izgube in škodo in kdo bo zanje odgovarjal? V primeru Sentjurja poroča likvidacijski upravitelj, da je ugotovil, kot vzroke prezadolženosti med drugim nestrokovno vodstvo podjetja, nesmotrno nabavo blaga, notranja trenja med vodilnimi uslužbenci, neizvrševanje sklepov upravnega odbora in samovoljno ukrepanje, malomarno evidenco nad blagom in neprimerno manipuliranje ter slabo in nezdravo kontrolo nad prodajo blaga v prodajalnah.

Prisilna likvidacija Kamniške Bistrice: Izgube je skupno 2.305.935 dinarjev pri 5.029.000 din priznanih terjatev ali preko 40 odstotkov. Upniki IV. razreda so dobili 50,7 odstotkov svojih terjatev, upniki V. razreda nič.

Nastane vprašanje: kdo je kriv za te izgube in škodo in kdo bo zanje odgovarjal? V primeru Sentjurja poroča likvidacijski upravitelj, da je ugotovil, kot vzroke prezadolženosti med drugim nestrokovno vodstvo podjetja, nesmotrno nabavo blaga, notranja trenja med vodilnimi uslužbenci, neizvrševanje sklepov upravnega odbora in samovoljno ukrepanje, malomarno evidenco nad blagom in neprimerno manipuliranje ter slabo in nezdravo kontrolo nad prodajo blaga v prodajalnah.

Nastane vprašanje: kdo je kriv za te izgube in škodo in kdo bo zanje odgovarjal? V primeru Sentjurja poroča likvidacijski upravitelj, da je ugotovil, kot vzroke prezadolženosti med drugim nestrokovno vodstvo podjetja, nesmotrno nabavo blaga, notranja trenja med vodilnimi uslužbenci, neizvrševanje sklepov upravnega odbora in samovoljno ukrepanje, malomarno evidenco nad blagom in neprimerno manipuliranje ter slabo in nezdravo kontrolo nad prodajo blaga v prodajalnah.

Nastane vprašanje: kdo je kriv za te izgube in škodo in kdo bo zanje odgovarjal? V primeru Sentjurja poroča likvidacijski upravitelj, da je ugotovil, kot vzroke prezadolženosti med drugim nestrokovno vodstvo podjetja, nesmotrno nabavo blaga, notranja trenja med vodilnimi uslužbenci, neizvrševanje sklepov upravnega odbora in samovoljno ukrepanje, malomarno evidenco nad blagom in neprimerno manipuliranje ter slabo in nezdravo kontrolo nad prodajo blaga v prodajalnah.

Dokončni predlog o teritorialni razmejitvi komun v novem celjskem okraju

Celje, 7. junija. — Pod vodstvom tov. Franca Simoniča je dopolnile okrajni iniciativni odbor za formiranje komun razpravljal in sklepal o dokončni teritorialni razmejitvi komun v novem celjskem okraju, ki bo zajemal področje sedanjega celjskega in šoštanjskega okraja. Iniciativni odbor je v glavnem odobril predlog, o katerem je razpravljala že odbor za organizacijo oblasti pri republikanski ljudski skupščini, razen nekaj redkih primerov, ko je šlo za odločitve pripadnosti nekaterih katastralnih občin ali pa celo njihovih delov. Tako se sprejet predlog, ki bo predložen na za-

sedanju republikanske ljud. skupščine, zavzema, da bi katastralne občine St. Janž, Lipje, Prelsko in del Crnave pripadle šoštanjski komun, medtem ko bi savinjski komun pripadeli drugi del Crnave. Savinjska komun pa naj bi vključevala tudi celotno katastralno občino Zelazno, ki je bila doslej razdeljena. Neizpremenjena bo ostala tudi konjska občina, saj so se volivci katastralnih občin iz Loč odločili za konjsko komun, ne pa za ono, ki bi imela

svoj sedež v Poljčanah. V celoti bo v celjskem okraju 13 komun s sedeži v Mozirju, Šoštanju, Zalcu, Vranskem, Celju, Vojniku, Konjicah, Laškem, Planini, Kožjem, St. Juriju, Smarju pri Jelšah in Rogški Slatini. Med drugim je iniciativni odbor sprejel tudi sklep, da mora biti po komunah do 1. julija opravljeno vse delo v zvezi z izdelavo statutov. Kot osnova za to proučevanje bo služil statut mesta Kranja.

Včeraj in danes

Gradnje brez zadostnih investicijskih sredstev

Slovenj Gradec, 7. jun. Gospodarski svet okrajnega ljudskega odbora v Slovenjem Gradcu je sklical za dopolnilno konferenco predstavnikov delavskih svetov, upravnih odborov in direktorjev industrijskih, gradbenih, gozdarstvenih ter večjih obrtnih, trgovskih in gostinskih podjetij. Pod vodstvom podpredsednika OLO Joška Sivčiča so razpravljali o izpolnitvi družbenih obveznosti podjetij v letu 1953. Ugotovili so, da se neopredeljuje investicije pri nekaterih podjetjih večjeje iz leta v leto, ker grade podjetja brez zagotovljenih sredstev, zanašajoč se na sredstva, ustvarjena med letom, ali na investicijski kredit. OLO bo kaznoval vse odgovorne ljudi v podjetjih, ki grade brez zagotovljenih sredstev. Na konferenci so ugotovili, da dolguje OLO republiko precej denarja, ker so podjetja ustvarila večje sklade, kakor jih določa okrajni družbeni plan. Od teh skladov mora OLO plačati 67% prispevka republiki. Seje se je udeležil tudi načelnik tajništva za gospodarstvo Zdravko Hribčnik.

Sestanek ginekologov v Kopru

Koper, 7. jun. V Kopru so se sestali ginekologi slovenskega zdravniškega društva. Referenti dr. Ivo Pavšič, dr. Rudi Cik, dr. Leo Kos in dr. Jule Kovačič so obravnavali razne teme s področja praktičnega porodništva. Sestanek so se udeležili tudi nekateri člani ginekološke sekcije hrvaškega zdravniškega društva.

Kongres učiteljev za predvojaško vzgojo

Skopje, 7. jun. Od 22. do 25. junija bo v Ohridu ustanovni kongres Zveze učiteljev in profesorjev predvojaške vzgoje, ki mu bodo prisostvovali tudi zastopniki družbenih in političnih organizacij.

Sodni proces proti blivšim funkcionarjem šoštanjskega okraja

Celje, 7. jun. Po nekajdnevni prekinitvi se je danes pri okrobnem sodišču v Celju nadaljevala razprava proti 11 »obtožencem iz Šoštanja. Kot zadnji je bil zaslišan obtoženec Boris Albreht. Po njegovem zaslišanju so bile zaslišane priče in je bil tako popoldne dokazni postopek končan. Jutri bodo govorili javni tožilec in zagovorniki. Razsodba bo izrečena bržkone v četrtek ali petek.

Požar v Legnu

Slovenj Gradec, 7. jun. Danes ob 15.30 je izbruhnil požar v gospodarskem poslopiju kmeta Jožeta Zeglja v Legnu pri Slovenjem Gradcu št. 138. Zgorole je samo ostreže poslopja. Škode je okoli 800.000 dinarjev, postopje pa je bilo zavarovano samo za 100.000 dinarjev. Požar je izbruhnil iz doslej nepoznatih vzrokov.

Velik požar v Brezulah pri Račah

Maribor, 7. jun. V ponedeljek, nekaj minut pred polnočjo, je bila prostovoljna gasilska četa v Brezulah pri Račah. Ko so prišli na kraj požara, so bila že močno v plamenih gospodarska poslopja posestnika Franca Zunkoviča. Zgorole so gospodarsko poslopje, hlev, shranba za žito, stanovanje, kolarnico, kmetijski in drvarnica. Škode je nad 1.800.000 dinarjev, obvarovali pa so bližnje stanovanjske hiše in s tem preprečili za 3 milijone nadaljnje škode. Kako je nastal požar, še njeznano. Prostovoljna gasilska četa v Mariboru ob tej priložnosti ponovno opozarja prebivalstvo, da ima novo telefonsko številko 0-3.

Devizni tečaj

Na rednem sestanku so bili 7. junija zaključki po naslednjih tečajih: US 3.290.—, 3.286.57, 3.297.29, 999.10, Letg 9.000.—, 8.240.68, 9.035.22, 975.62, DM 90.000.—, 90.201.40, 75.672.79, 959.42, Bfrs 7.600.—, Ffrs 1.005.64, 950.55, 1.029.65, Sfrs 76.000, Lit 610.39, 606.27, 1.182.08, Lit svrt 500.—, 500.—, 500.—, 841.67, Hfl 80.000.—, 913.33, Sv. kr. 79.393.59, 78.400.—, 1.251.93, Avstr. 2.958.—, 2.953.05, 3.021.95, 907.15, Dan. 2.800.—, 833.33, Fin. 926.50, 208.85, SSSR 2.924.80, 2.924.80, 874.93, Madž. 2.790.—, 830.—, CSR 2.930.—, 2.374.39, 2.930.—, 875.66.

Opomba: številke pomenijo: 1. tečaj v Ljubljani, 2. predhodni srednji tečaj FLRJ, 3. srednji tečaj FLRJ, 4. zlo v %.

160-LETNICA SLOVENSKE ŠOLE NA KATINARI

Tržaški Slovenci so v nedeljo veličastno proslavili 160-letnico slovenske šole na Katinari, ki je bila ena prvih slovenskih šol na tem področju. Proslavo so pripravili bivši učenci te šole, učiteljica A. Katinarska šola Anica Katanova pa je opisala zgodovino šole od njenega nastanka preko težkih let pod fašizmom do današnjih dni. Proslave se je udeležil tudi generalni konzul FLRJ v Trstu Mitja Vošnjak.

Tudi v javnih knjižnicah bo uvedeno družbeno upravljanje

Prilagodila se zakonski predpisi o knjižnicah

Beograd, 7. jun. V sekretariatu za prosvetne zadeve pri zveznem izvršnem svetu pripravljajo načrt zakona o knjižnicah, ki bo predvsem določil položaj knjižnic v sistemu kulturno-prosvetnih ustanov v naši državi, njihove glavne naloge, notranjo organizacijo in način upravljanja.

Antiperonosporna služba

Porodilo z dne 7. junija 1953 Po vsej Sloveniji je bilo večeraj toplote in so se srednje dnevnne temperature gibale med 15 in 18°C; na Primorskem pa med 18 in 20°C. Neznatne padavine do 1 mm so zabeležili edino v okolici Maribora, v ostalih vinorodnih predelih Slovenije pa dežja ni bilo. Relativna vlaga se je gibala med 70 in 80%. Napoved: Vinogradniki Dolenjske in Stajerske prične s prvim škropljenjem. Do 9. VI. naj bodo pokropljeni vinogradi v okolici: Crnomlja, Radovica, Semčica, Brežice, Celja, Maribora, Pekar in Dol. Lendave. Do 10. VI. v okolici: Krškega, Novega mesta, Vrštnja in Bizeljskega. Do 11. VI. v okolici: Jeruzalema, Zavrča, Podlehnik, Mokronoga, Trzinca in Mirendola. Do 12. VI. v okolici: Radgone, Kapele, Podgradja, Jarenine, Slov. Konjice in Bogaske Slatine. Do 13. VI. naj bo pokropljeno v okolici Sevnice. Opozarjamo vinogradnike Dolenjske in Stajerske naj bodisi zaradi napovedi ne imajo glazni zaradi kasne pozne napovedi škropljenja. V omenjenih področjih se še nikjer ni pojavila peronospora in pozni rok škropljenja je pravilno postavljen. V zvezi, katere pošiljajo vinogradniki na ogled Kmetiskemu inštitutu niso napadeni od peronospore, temveč od trsne pršice (Eriophyes vitis). Zelimo, da nam še v nadalje pošiljate vzorce, ker so nam v veliko pomoč pri naših napovedih. Vinogradi, kateri so bili lanske leto močno okuženi od glivične bolezenske sušice kabrnikov (Phoma flaccida), je nujno, da okužena področja takoj pokropljite. Kmetijski inštitut Uprava hidrometeorološke službe

Industrijska proizvodnja še nadalje narašča

BEograd, 7. jun. Najnovejši podatki Zveznega zavoda za statistiko in evidenco, objavljeni v tadnji številki mesečnika »Indeks«, kažejo, da je jugoslovanska industrija še naprej obdržala visoko raven proizvodnje. Njena proizvodnja je bila v prvih štirih mesecih za 26% večja kakor v istem času lani. Najpomembnejše povečanje so zabeležili v proizvodnji črne metalurgije, in to za 50%, nato v proizvodnji kemične industrije 45%, kakor tudi v proizvodnji električne energije, elektroindustrije, tekstilne industrije in še v nekaterih panogah. Istočasno se je število zaposlenega osebja v industriji povečalo za 14%.

Razlika 12% med povečanjem industrijske proizvodnje in povečanjem števila zaposlenega osebja v korist proizvodnje predstavlja zelo dober znak in nudi realne izgleda za občutnejše povečanje produktivnosti dela v industriji v teku letošnjega leta. Glede industrijske proizvodnje po ljudskih republikah je opaziti, da je najboljše povečanje v prvem četrtletju dosegla industrija Črne gore in sleer za 63%, nato industrija Bosne in Hercegovine za 39%, in v Makedonije za 38%, to iz razumljivih razlogov, ker gre tu za mlado industrijo, ki se naglo razvija.

Umrla je v 82. letu starosti naša nepozabna mama, stara mama, teta, tašča in svakinja

JOZEFA JEGLIČ roj. Tisel

Pogreb bo v sredo, dne 8. junija 1953, ob 15.30 iz Jožefove mrliške vežice na Zalaha.

Zalujoči: otroci Marija por. Vršer, Vinko, Vida por. Košmerl, Štefka, Pepca in Slavko, vnuk, vnukinja, zeta in snahi, družine Jeglič, Vršer, Košmerl ter ostalo sorodstvo.

Ljubljana, Zagreb, Koper in Dobropole, 6. VI. 1953.

Upravni odbor in sindikalna podružnica Litostroja

sporočata žalostno vest, da je umrl naš dolgoletni delavec

Janez Novak

Marijvega delavca in dobrega tovariša bomo ohranili v trajnem spominu.

Na zadnji poti ga bomo spremlili dne 8. t. m., ob 16.30 iz Nikolajeve mrliške vežice na Zalaha.

Smrtno se je ponesrečil naš dobi mož in nepozabni očka, sin, brat, stric in svak

FRANJO ZAVRSNIK v 46. letu starosti.

Pogreb bo v četrtek, 9. junija ob 17. uri izpred hiše Žalosti, Fužine 8, na pokopališče v Štepanji vasi.

Zalujoči: žena Sabina, sin Milan, oče, mati, sestre Anica, Ivanka in Minka z družinami ter ostalo sorodstvo.

Fužine, Večje, Polje, Ljubljana, USA.

OB ROBU dogodkov

ČETVERNA KONFERENCA

V pričakovanju privolitve ZSSR

NOVICE V SLIKI

»Brez diskusije«

Natihoma in nahitoma je prišlo do vojaškega ukrepa, ki zasluži največjo pozornost in tudi ostro obsodbo. Neka francoska divizija Atlantskega pakta je bila umaknjena iz Zahodne Nemčije in bo po sporazumu s svetom Atlantskega pakta in s stalnim vojaškim odborom Atlantskega pakta v Washingtonu poslana v Alžir, da bo tam uporabljena za zaustavitev osvobodilnega gibanja.

Arabska liga je že ponovno opozarjala, da hoče Francija v Alžiru uporabljati tudi tiste svoje čete, ki so bile določene za sestavni del francoskega kontingenta pri Atlantskem paktu. Ta ukrep bi Francija mogla opravičevati z zatrjevanjem, da bo dala za Atlantski pakt na razpolago druge čete ter da čete, ki jih pošilja v Alžir, pravzaprav še niso v službi Atlantskega pakta. Premestitev francoske divizije Atlantskega pakta iz Nemčije v Alžir pa je nekaj drugega, kajti s to divizijo že dolgo razpolagata svet Atlantskega pakta in stalni vojaški odbor v Washingtonu. Uporaba take divizije za zatiranje nacionalnega gibanja v Severni Afriki je pač najprimernejše sredstvo, da se bo lahko ves svet prepričal, da ni mogoče verjeti zatrditvi, da je Atlantski pakt samo obramba Zahodne Evrope.

Sedanji ukrep sveta Atlantskega pakta in njegove stalne vojaške komisije razkriva veliko razliko med dejanji ter med lepimi besedami in nameni. Nasprotnikom Atlantskega pakta ni več potrebno, da bi si za azijske in afriške narode nekaj izmišljevali, ker lahko pokažejo na dejstvo zlorabe evropski varnosti nameenjega Atlantskega pakta v imenu imperializma. Danes hočejo divizijo Atlantskega pakta poslati v boj proti Alžircem, že jutri pa jo lahko pošljejo tudi proti Marokancem, prav tako pa utegne biti uporabljena za in morda še katera druga divizija v Aziji.

S premestitvijo divizije iz Zahodne Nemčije v Alžir se je zelo mudilo in, kakor pravijo, je svet Atlantskega pakta brez uradne rasprave upodil želji francoske vlade, ker se je tudi stalni vojaški odbor Atlantskega pakta v Washingtonu »brez diskusije« strinjal z novo uporabo divizije. O namestu in nalogah Atlantskega pakta je bilo že mnogo diskusij, ni pa bila potrebna nobena diskusija o zlorabi orožne sile, ki naj bi varovala Zahodno Evropo.

Spremembe v albanski vladi

Tirana, 7. jun. (ATA). Albanski časopisi so danes objavili ukaz prezidija ljudske skupščine Albanije, ki ministrstvu za izgradnjo in komunikacije odvzema področje komunikacij. V prihodnje bosta dve ministrstvi: ministrstvo za izgradnjo in ministrstvo za komunikacije. Po drugem ukazu, ki je bil prav tako objavljen danes, je Hsini Kapo razrešen dolžnosti ministra kmetijstva, da se bo lahko popolnoma posvetil dolžnostim podpredsednika ministrskega sveta. Predsednik planske komisije Spiro Koleka je imenovan za podpredsednika ministrskega sveta, Josif Paško za ministra za izgradnjo, Mako Como za ministra kmetijstva, Tonin Jakova pa za ministra za komunikacije.

Jezikovni in narodnostni problem Indije

Zadnje tedne prihajajo iz Indije vesti, da je nacionalistično gibanje za ustanovitev Sikhistan, ki naj bi nadomestil sedanji Punjab, vedno močnejše. Indijska vlada je celo aretirala znanega voditelja Sikhov Singa in še več vidnih članov tega gibanja. Vprašanje Sikhistan je samo eno izmed jezikovnih vprašanj, ki se pojavljajo po vsej Indiji. — V Indiji namreč govorijo okoli 250 različnih jezikov in dialektov, med katerimi je največjih hindij (79 milijonov ljudi), bengali (4 milijonov), telugu (26 milijonov), maharati (21 milijonov), tamil (20 milijonov) in punjabi (16 milijonov). Jezikovno in narodnostno vprašanje se v Indiji pojavlja v dveh oblikah: prvi problem je, da Indija nima enotnega državnega jezika, čeprav določa ustava, da bo čez 15 let angleščina odpravljena in hin-

svcarska vlada je dovolila, da bo konferenca v Ženevi — V Londonu in v Parizu so prepričani, da bo Sovjetska zveza pristala na Ženevo — Neprijeten vtis po Dullesovih izjavah

Bern, 7. jun. (Reuter). Iz Berna poročajo, da je švicarska vlada po posvetovanju z oblastmi kantona Zeneva privolila na predlog, naj bi bila četverna konferenca, pred to ministrov za zunanje zadeve.

Francoski diplomatski krogi izražajo upanje, da bo Sovjetska zveza sprejela predlog zahodnih sil, naj bi bila četverna konferenca najvišjih predstavnikov od 18. do 21. julija v Ženevi, V Parizu izražajo

prepričanje, da bo sovjetski minister za zunanje zadeve Molotov opustil svoj predlog, naj bi bila konferenca na Dunaju, glede na to, da je Zahod odstopil od svojega prvotnega predloga, da bi bila konferen-

ca v Lausannu. Tudi francoski diplomatski krogi v Moskvi so prepričani, da bo Sovjetska zveza privolila na zahodni predlog.

V britanskih krogih so prepričani, da bo sovjetska vlada privolila na to, da bi bila konferenca najvišjih zastopnikov štirih velesil v Ženevi 18. julija, kakor je predlagala sinočnja nota zahodnih sil, v katerih le-te prosijo za nujen odgovor. Poleg tega menijo, da sovjetska vlada odobrava zamisel zahodnih sil, da Eisenhower, Eden, Faure in Bulganin na sestanku ne bi sprejeli dokončnih sklepov, pač pa bi dali samo navodila ministrom za zunanje zadeve. Londonski krogi pa pričakujejo, da bo Sovjetska zveza ugovarjala

predlogu, naj bi predsedniki vlad zasedali samo tri dni.

Ceprav nota zahodnih sil ne omenja, da bi se morali ministri za zunanje zadeve zbrati pred konferenco šefov vlad, se bodo o tem verjetno pomenili konec tega meseca v San Franciscu na uvodnih razgovorih med Molotovom, Dullesom, Macmillanom in Fauroom.

V britanskem zunanjem ministru potrjujejo, da bodo ministri za zunanje zadeve treh zahodnih sil 16. julija imeli posvetovanje v New Yorku. Strokovnjaki Velike Britanije, Francije in ZDA, ki so se pred mesecem zbrali v Londonu in Parizu, pa bodo začeli jutri v Washingtonu razgovore o skupni strategiji zahodnih velesil za pogajanja s Sovjetsko zvezo.

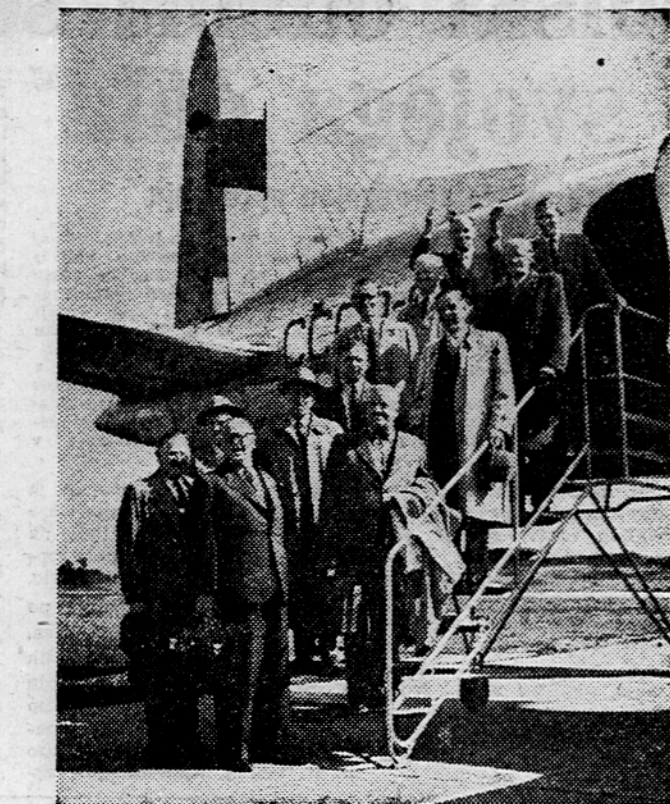
Včerajšnje izjave ameriškega ministra za zunanje zadeve Dullesa in dvomov, ki jih je izrazil glede možnosti, da bi na konferenci velike četvorice popustila napetost, v Londonu niso ugodno sprejeli. Britanci izjavljajo, da sicer ne smemo preveč pričakovati od četvernih razgovorov, da pa je Dulles s poudarjanjem dvomov vzlic temu napravil neprijeten vtis.

STAVKA BRITANSKIH ŽELEZNICARJEV

Načrt za končanje stavke

Posledice ohromitve prometa — Prvo upanje v rešitev spora

London, 7. junija. (AFP) Položaj britanske industrije je zaradi stavke železnicaarjev še vedno težak. V nekaterih panogah, zlasti v črni metalurgiji, je začela proizvodnja padati. Več valjarn jekla je včeraj ustavilo obratovanje,

Pred nekaj dnevi je odpotovala v Moskvo avstrijska gospodarska delegacija, ki se bo s predstavniki Sovjetske zveze pogajala o blagu, ki ga bo morala Avstrija izvoziti v Sovjetsko zvezo kot odškodnino za bivša sovjetska podjetja v Avstriji. Pogajala se bo tudi o sklenitvi dolgoročne trgovinske pogodbe. Na sliki je avstrijska gospodarska delegacija pred odhodom v Moskvo. Delegacijo vodi dr. Wilfried Matzer.

podjetje Colville, ki izdela desetino količine britanskega jekla, pa je znizalo proizvodnjo za 50 odstotkov.

Po ponovnem poskusu kongresa britanskih sindikatov, da bi dosegel poravnavo spora na železnih, je danes v Londonu zavladal precejšen optimizem. Generalni svet kongresa Trade Unionov je objavil davi načrt za rešitev tega reamega spora. Po njem naj bi sindikati železnih delavcev skupaj proučili plačilno lestvico za razne kategorije delavcev. Do stavke strogojevodij in kurjačev je prišlo prav zaradi tega. Načrt predlaga sindikatu strogojevodij in kurjačev, naj privoli na pogajanja z upravo železnin in z njo določijo višino poroškov. Kongres

Trade Unionov pa zahteva od predsednika Edena, naj odstopi od svojega stališča, da ne bo privolil na razgovore s stavkajočimi, dokler se ne bodo vrnila na delo.

Danes bodo sestanki posebnega odbora, ki ga je imenoval kongres Trade Unionov za proučevanje stavkovnih problemov, ter treh železnih sindikatov, na katerih bodo proučili priporočila kongresa Trade Unionov. Delegacije bodo nato podale poročilo svojim izvršnim odborom.

Generalni svet kongresa Trade Unionov bo imel jutri novo sejo, na kateri se bo odločil, če je pri sedanjem položaju umesten nov korak pri vladi in upravi železnin za pogajanja o plačah. Tudi britanska vlada bo na današnji seji sklepala o stavkovnem problemu.

Revizija Ustanovne listine?

New York, 7. junija. (Tanjug). Generalni sekretar OZN Dag Hammarskjöld je izrazil v predgovoru neke publikacije, ki je bila objavljena včeraj, mnenje, da bi na jesenskem zasedanju Generalne skupščine lahko sprejeli načlen sklep o sklicanju konference za revizijo Ustanovne listine OZN. Za vsako spremembo Ustanovne listine je

potrebna soglasnost vseh petih velesil. Visoki funkcionarji OZN so bili doslej izredno vzdržljivi glede tega predloga, ker se boje, da bi kaj takega lahko ogrozilo obstoj same organizacije in povečalo nasprijetje med Sovjetsko zvezo in zahodnimi silami.

Dejstvo, da generalni sekretar sedaj ugodno gleda na možnost take konference, da slutiti, da se Dag Hammarskjöld nadeja, da bi sedanje zboljšanje razmerja med Vzhodom in Zahodom utegnlo napraviti tako konferenco koristno in plodovito.

Uvodni razgovori naj bi bili pred koncem leta, ker je z neklo klavzulo Ustanovne listine določeno, da bo Generalna skupščina na 10. zasedanju ponovno proučila Ustanovno listino.

Vidali klican v Rim

Trst, 7. jun. (Po tel.) — Po poročilih današnjega popoldanskega tiska je sekretar tržaške KP Vittorio Vidali odpotoval v Rim. Domnevajo, da je njegovo

potovanje v zvezi s stališčem, ki ga je zavzel do beograjskih razgovorov, glede katerega je javno kritiziral tudi član italijanskega CK Luigi Longo, direktor milanske izdaje »Unita« Davide Lajolo-Ulisse pa ga je obiskal in preskrbel od njega intervju, v katerem je Vidali nekoliko omilil svoje prvotno stališče do beograjskih razgovorov in izjave Hruščeva. Podoben umik je napravilo vodstvo Vidalijeve partije tudi v resoluciji, ki je bila objavljena v zadnji številki »Il Lavoratore«, kjer je beograjske razgovore ocenilo pozitivno, izognilo pa se je glavnemu spornemu vprašanju stališča do resolucije Informbiroja. Kaže torej, da bodo v Rimu z Vidaliem razstili tudi to vprašanje.

Indijski parlamentarci v Zagrebu

Zagreb, 7. jun. (Tanjug). Indijska parlamentarna delegacija, ki jo vodi g. Krišnamurti Rao, je danos dopolne pristepela v Zagreb. Ugledne indijske goste so sprejeli in pozdravili zastopniki saborskih domov dr. Zlatan Srećec in Josip Cazi, sekretar Sabora, predsednik mestnega ljudskega odbora in drugi. Predsednik Sabora dr. Vladimir Bakarić je priredil kosilo za indijske parlamentarce, ki bodo v Zagrebu ogledali tovarno »Rade Končar« in Moderno galerijo. Zvečer se bodo udeležili predstave v Hrvatskem narodnem gledališču.

Izrael odklanja Naserjev predlog

Nujen sestanek Arabske lige — Demarša zahodnih diplomatov v Kairu in Jeruzalemu — Okrog Burnsovega predloga

KAIRO, 7. jun. (AFP). Kakor piše vladni časopis »Al Gumburija«, se bo svet Arabske lige zbral v Bejrutu brž ko bo mogoče. Egipci in generalni sekretariat Arabske lige sta obvestila libanonsko vlado, da sprejemata libanonski predlog za nujno sklicanje. Po sestanku naslednji položaj pri Gazl, Johnsonov načrt za izkoriščanje voda reke Jordan in ureditev nesoglasij med arabskimi državami.

izraelski predsednik in minister za zunanje zadeve Moše Saret je včeraj sprejel veleposlanike treh zahodnih držav, ki so mu izrazili vznemirjenost svojih vlad spriko položaja v obmejnem pasu Gaze. Podoben korak so zastopniki njihovih držav napravili tudi v Kairu.

Egipčanska in izraelska vlada sta bili naproseni, naj sodelujeta z opozovalcem OZN v Palestini generalom Burnsom in sprejmeta njegove predloge za zmanjšanje napetosti v tem obmejnem pasu.

Londonski »Times« je v današnji številki pozdravil predlog egipčanskega predsednika Naserja o določitvi demilitariziranega pasu. Ni še znano, kako bo Izrael odgovoril na to, piše časopis. Toda naj bodo težave kakršnekol, izraelska vlada bo morala imeti zelo močne razloge, da bo odklonila ta predlog, egipčanska vlada pa se močneje, če bo odklonila spre-

membe, ki jih bo Izrael prav gotovo predlagal. Tamponska področja vedno zmanjšujejo napetost, le-ta pa je pri Gazl zelo močna, zaključuje časopis.

Iz Jeruzalema poročajo, da je Izrael danes odklonil egipčovski predlog, naj bi se oborožene sile obeh držav pri Gazl umaknile onstran demarkacijske črte. »Egipci je v celoti odgovoren za resen položaj pri Gazl, ker ni storil ničesar, da bi preprečil polaganje min pri Gazl, je izjavil predsednik izraelske vlade

Nehru v Moskvi

»Koeksistencija ima pomen med državami z različnimi pogledi«, je rekel Nehru — Pozitivna ocena beograjskih razgovorov

Moskva, 7. jun. (AP) — Predsednik Indijske vlade Nehru je prispel danes popoldne v Moskvo na 15-dnevni obisk. Na letališču sta predsednika indijske vlade pozdravila predsednik sovjetske vlade Bulganin in prvi sekretar CK KP ZSSR Nikita Hruščev.

Kakor poročata češkoslovaška časopisna agencija, je predsednik indijske vlade Nehru sinoči na tiskovni konferenci odgovoril na vprašanje o možnosti sožitja med državami z različno družbeno ureditvijo naslednje:

»Če govorimo o koeksistenci, ne govorimo o sožitju držav s podobnimi nazori, med njimi ni nikakih problemov. Koeksistencija dobi svoj smisel, kadar dve državi z različnimi pogledi živita med seboj v miru.«

Na vprašanje, kaj misli o nedavnih jugoslovansko-sovjetskih razgovorih, je indijski predsednik dejal, da so bili rezultati beograjske konference ugodni, ker so prispevali k zmanjšanju mednarodne napetosti.

Govoril o razgovorih, ki jih je imel s predsednikom češkoslovaške vlade, je Nehru dejal, da sta govorila o ekonomskih problemih. Glede obiska v Sovjetski zvezi je dejal, da je njegov obisk prijateljski in da je popolnoma razumljivo, če bo pri tej priložnosti beseda o mnogih stvareh. Pripomnil je, da med Sovjetsko zvezo in Indijo ni nerešenih problemov.

Na koncu je indijski predsednik dejal, da se je Indija odločno zavzemala za sprejem Kitajske v OZN. Ni pravičeno, če Kitajsko danes v Združenih na-

rodih zastopa delegat vlade na Formozu.

Današnja »Pravda« je objavila uvodnik o obisku predsednika indijske vlade Nehruja v Moskvi. Med drugim poudarja, da imajo narodi Indije in Sovjetske zveze, čeprav se njihovi družbeni sistemi razlikujejo, mnogo skupnega, saj so miroljubni narodi. Obe državi se odločno borita za ohranitev in utrditev miru in za reševanje nerešenih mednarodnih problemov po mirni poti, s pogajanjem.

»Prijateljstvo in sodelovanje med Sovjetsko zvezo in Indijo, nadaljuje »Pravda« se opira na načela medsebojnega spoštovanja ozemeljske nedotakljivosti in suverenosti, nenapadanja, nevmešavanja v notranje zadeve drugih, enakopravnosti, obojestranskih koristi, mirne koeksistence. Načela mirne koeksistence so temelji znane deklaracije predsednika vlade LR Kitajske Ču En Laja in predsednika Indijske vlade Džavaharlala Nehruja. Nobenega dvoma ni, zaključuje »Pravda«, da

Volitve na Siciliji

Palermo, 7. jun. (AFP) Po končnih volilnih izidih z volitev v siciljsko pokrajinsko skupščino, ki so bile v nedeljo, je krščanska demokratska stranka dobila od skupno 90 mandatov 37 mest (prej 30), komunistična partija Italije 20, Nennijeva socialistična stranka 10, italijansko socialno gibanje (neofašisti) 9, nacionalna monarhistična stranka 8, liberalna 3, skupna lista socialnih demokratov in republikancev 2 in monarhistična stranka 1 mesto.

Italijansko socialno gibanje je primeri s prejšnjimi volit-

Volitve na Siciliji

darskega blagostanja Indije. Tudi v vrstah kongresne stranke je mnogo pristaev jezikovne reorganizacije Indije. Razpravljanje o teh vprašanjih se je v glavnem preselilo v parlament. Večina poslancev kongresne stranke podpira vlado, medtem ko so vse opozicijske stranke za takojšnjo reorganizacijo. Opozicijske stranke izkoriščajo to vprašanje za kovanje lastnega kapitala. Nekekrat poudarjajo, da je demokracizacija oblasti nemogoča, dokler administracija ne bo v celoti in krajevnih jezikih, druge stranke pa pričakujejo, da bodo v administrativnih enotah na jezikovni osnovi prišli bolj do izraza lokalni interesi in da bodo razviti predeli Indije manj vplivali na te kraje.

Nehrujeva vlada se upravičeno boji takšne reorganizacije, ker bi se lahko skrivale za njo reakcionarno - separatistične težnje. Na vprašanja poslancev o reorganizaciji je Nehru odgovoril takole: »Vlada ne more še sprejeti splošnega predloga, pripravljena pa je proučiti vsak posamezni primer. Mi moramo dati prednost enotnosti Indije.«

Jezikovno vprašanje predstavlja za vlado izredno resen

problem. Kompromisne rešitve dajejo vzpodbude novim zahtevam, počasno reševanje tega problema pa zmanjšuje priljubljenost kongresa pri množicah. Poleg tega opazajo, da v nekaterih krajih državni organi prehitro uvajajo hindi namesto angleščine in urdu (jezik muslimanov), s čimer se večja odpor prebivalstva.

Toda indijski voditelji so prepričani, da čas dela zanje in da bo v prihodnjih desetletjih tudi to vprašanje rešeno tako, da bodo vse strani zadovoljne. Pred nekaj leti so se sicer bali, da bodo vse te zahteve po državah na jezikovni osnovi ogrozile enotnost Indije, ker bi se utegnile s takšno reorganizacijo republike pojaviti močne težnje po samostojnosti, zlasti tam, kjer so jezikovne skupine izredno močne. Dejstvo, da se to vprašanje res nagiba v korist kongresne stranke, potrjujejo tudi nedavni volilni izidi v državi Andhra. Kongresna stranka je tu zmagala, čeprav je prav vlada kongresne stranke odločno odklonila zahtevo prebivalcev Andhra, da se ji priključijo gotove pokrajine v državi Hyderabad in Orisi, kjer živijo ljudje, ki govorijo telugu in hin-

Ustanavljanje novih jezikovnih držav pa bi lahko povzročilo še večje spore. Za mesto Bombay, na primer, se zavzemajo Indijci, ki govorijo maharati in gujarati. Na jugu Indije je v teku kampa inja proti hindi jeziku in se tamkajšnje opozicijske stranke zavzemajo za ustanovitev dravidske federacije.

Če bi nanovo razdelili Indijo, bi prišli tudi še v druge težave. V tem primeru bi nastale države, ki bi posegle tudi v ozemlja bivših kneževin in bi nekateri izmed njih (n. pr. Hyderabad) popolnoma izgini. Nove države namreč ne bi sprejele bivšega maharadža za svojega guvernerja. Centralna vlada pa je pogodbeno vezana na vzdrževanje rajpramukhov, ali maharadž, ki so sedaj ustavni guvernerji svojih bivših kneževin.

Vlada kongresa v načelu še vedno zagovarja reorganizacijo Indije na jezikovni osnovi. Svoje stališče je spremenila le v toliko, da postavlja pogoje. Nove države naj bi imele zadostna finančna sredstva in naj bi predstavljale administrativno celoto, poleg tega pa je mnenja, da je treba vprašanje posebej proučiti s stališča varnosti, enotnosti in gospo-

ke dala določeno koncesijo nasprotnikom hindi jezika.

Jezikovni problem je zadnja leta postal celo osrednji politični problem v nekaterih državah, zlasti na jugu, in pravijo, da je prav zaradi tega kongresna stranka imela dosejaj na jugu relativno najslabše uspehe.

V posameznih krajih Indije zahtevajo ustanovitev vrste novih držav. Med temi je zahteva za ustanovitev države Kerala (jezik malajalam), Karnataka (jezik canaris), Maharashtra (maharati jezik), Gujara, Sikhistan in druge. Omenjene jezikovne enote predstavljajo večinoma tudi kulturne, gospodarske in zemljepisne celote, toda dosejaj so ustanovili samo državo Andhra (jezik telugu), kjer je bilo gibanje za ustanovitev lastne države izredno močno in je bilo to vprašanje nekaj časa v ospredju političnega življenja v tem delu Indije. Toda rešitev takšnih vprašanj ni lahka. V mestu Madras, ki leži sredi področja prebivalcev, ki govorijo telugu jezik, živijo Indijci, ki govorijo tamilsko,

Sprejem na čast U Nuju

Beograd, 7. jun. (Tanjug). — Predsednik republike Josip Broz Tito je noćju s soprogom priredil v Belem dvorcu slavnostni sprejem na čast predsednika vlade Burmanske unije U Nuju, njegovi soprogi in članom njegovega spremstva. Na sprejemu je bilo okoli 600 povabljenec.

Predsednik Tito in njegova soproga sta sprejela goste ob vhodu v Beli dvorec ter jih spremlila v veliko dvorano, kjer so bili zbrani ostali povabljeni. Ob vstopu v dvorec je orkester zaigral državni himni Burme in Jugoslavije.

Sprejem je potekel v zelo prijetnem ozračju in prisrčnih razgovorih.

Atlee bo odstopil

London, 7. junija (Reuter). — Iz zanesljivih virov se je zvedelo, da se bivši predsednik britanske laburistične vlade Clement Atlee sklenil v letosnjem oktobru odstopiti kot vodja stranke.

Dulles povablja svojo izjavo

Washington, 7. jun. (A.P.). — Ameriški zunanji minister Dulles je na današnji tiskovni konferenci dejal, da so nedavni sovjetsko-jugoslovanski razgovori in sklenitev avstrijske državne pogodbe ugodno znamenje za četverno konferenco, katere uspeh pa bo odvisen od dobre volje sovjetskih voditeljev. Dejal je, da je Sovjetska zveza sedaj morda pripravljena nekoliko omiliti nadzorstvo nad vzhodnoevropskimi državami, kar sklepa na podlagi nedavnega obiska sovjetskih voditeljev Jugoslavijo. Po Dullesovih besedah stališče Sovjetske zveze v beograjskih razgovorih in pri podpisu avstrijske državne pogodbe morda napoveduje spremembo sovjetskega stališča do vse Vzhodne Evrope.

Zahteva dr. Potrča na sestanku mednarodnega urada za delo

Zeneva, 7. jun. (Tanjug). — V splošni razpravi o poročilu generalnega direktorja mednarodnega urada za delo je med drugimi govoril tudi vodja jugoslovanske delegacije dr. Jofe Potrč, ki je poudaril, da je posvečanje pozornosti zboljšanju odnosov med delavci in delodajalci izključno znotraj podjetij, ne pa tudi na industrijski in nacionalni osnovi, pogosto lahko v škodo delavcev ter ima za posledico podcenjevanje vloge sindikatov in celo njihovo izločitev, kar zavira borbo delavskega razreda ne le za boljše življenje, temveč tudi za boljše odnose, o katerih govori poročilo generalnega direktorja.

Dr. Potrč je opozoril, da se to vprašanje ne sme omejit samo na reševanje osebnih odnosov v tovarni, temveč da se morajo začeti reševati odnosi med delodajalci in sindikalnimi organizacijami, t. j. na industrijski in nacionalni osnovi. Z ozirom na to, da je bilo to vprašanje pred dvema letoma na dnevnem redu konference in da je bila zaradi odpora nekaterih držav, ki hočejo ločiti delavce od sindikata, njegova rešitev odložena, je dr. Potrč zahteval, naj to

Grški kralj in kraljica obiščeta Jugoslavijo

Atene, 7. junija. Kakor poročila agencija Atene, se je zvedelo iz merodajnih virov, da bosta grški kralj Pavle in kraljica Frederika uradno obiskala Jugoslavijo konec avgusta ali v začetku septembra in s tem vrnila lanskoletni obisk predsednika FLRJ maršala Tita Grčiji. Grško

kraljevsko dvojebo bo na poti spremljal podpredsednik vlade in zunanji minister Stefanos Stefanopoulos.

Diplomatska kronika

PARIZ, 7. jun. (AFP). Predsednik zunanje-političnega odbora francoskega parlamenta g. Daniel Mayer je popoldne sprejel novega jugoslovanskega veleposlanika v Parizu dr. Aleša Beblerja.

Adenauer povabljen v Moskvo

MOSKVA, 7. jun. (AFP). Sovjetska vlada je povabila kanclerja Adenauerja, naj obišče Moskvo. Sovjetsko noto je sovjetski veleposlaniku v Parizu danes izročil veleposlaniku Federalne republike Nemčije, ki jo bo poslal bonnski vladi. Nota pravi, da bi sovjetska vlada pozdravila prihod kanclerja Adenauerja in drugih osebnosti federalne vlade v Moskvo zaradi ureditve vprašanj, ki se nanašajo na vzpostavitev diplomatskih in trgovinskih odnosov med ZSSR in federalno Nemčijo, kakor tudi zaradi proučitve vprašanj, ki so s tem v zvezi.

BONN, 7. jun. (AFP). V zvezi s povabilom Adenauerju, naj obišče Moskvo, je uradni predstavnik bonnske vlade noćju izjavil, da je Adenauerjeva vlada že zdavnaj obvestila vse prizadete strani, da je pripravljena vzpostaviti diplomatske zveze z ZSSR, ko bo dobila neodvisnost, odklonil pa je kakršno koli stališče glede Adenauerjevega morebitnega potovanja v Moskvo.

Avstrija razglasila nevtralnost

Ostre razprave med debato o bivši nemški imovini

Dunaj, 7. jun. (Tanjug). Potem ko je ratificiral državno pogodbo o vzpostavitvi demokratične in neodvisne Avstrije, je dunajski parlament danes soglasno sprejel naslednjo izjavo o avstrijski nevtralnosti:

»Zaradi trajne in stalne ohranitve nevtralnosti in nedotakljivosti svojega ozemlja od zunaj, kakor tudi zaradi ohranitve miru in reda na znotraj, Avstrija prostovoljno razglašala stalno nevtralnost ter odločnost ohraniti in braniti jo z vsemi sredstvi, ki so ji na razpolago.

Za zagotovitev tega cilja ne bo Avstrija nikoli pristopila nobenim vojaškim zvezam niti dovolila tujim silam ustanavljanje vojaških oporišč na njenem področju.

V zvezi s tem Avstrija izjavlja, da bo v odnosu do drugih držav vedno spoštovala načela, izražena v Ustanovni listini OZN, ter ponovno izraža pripravljenost in sposobnost sprejeti obveznosti, vsebovane v

vprašanje ponovno pride na dnevni red konference. Na koncu je dr. Potrč obsodil medsebojne obožbe predstavnikov dveh blokov v tej mednarodni organizaciji ter jih pozval, naj raje posvečajo pozornost pozitivnim pojavom in načelni kritiki pomanjkljivosti.

Objava izida natečaja za načrte individualnih hiš, ki ga je razpisal Ljudski odbor mestne občine Celje

Podeljene so bile naslednje nagrade:
Projekt »Kamen na kamen« v znesku 100.000 din, avtor ing. arh. Kristl Stanko, Ljubljana.
Projekt »4024« v znesku 100.000 din, avtorja ing. arh. Sorli Marjan, Ljubljana, in tehnik Dobrin Jakob, Kranj.
Projekt »KI« v znesku 75.000 din, avtor cand. arh. Vehovar Franc, Celje.
Projekt »Krove« v znesku 40.000 din, avtor še neznan.
Poleg tega odkupimo:
Projekt »Sistem« za znesek 25.000 din.
Projekt »3456« za znesek 20.000 din.
Projekt »Park« za znesek 20.000 din.

Avtorji odkupljenih projektov naj sporočijo pristanek za odkup v 14 dneh. Prav tako se naj v istem roku javi avtor nagrajene projekta z geslom »Krove«. — Nenagrajeni avtorji dobe projekte vrnjene po razstavli.

Ljudski odbor mestne občine Celje
Tajništvo za gospodarstvo in komunalne zadeve

Odložitev pogajanj med Japonsko in SZ

London, 7. junija (Reuter). — Po dvournem razgovoru so predstavniki Japonske in Sovjetske zveze odložili do torka pogajanja o prenehanju 10-letnega vojnega stanja, čeprav je bilo prej objavljeno, da se bosta Macumoto in Malik ponovno sestala v petek. Ta sklep je presenetil londonske diplomatske kroge, ter povzročil prepoved uganj o morebitni novi potezi Moskve. Macumoto je po sestanku izjavil, da je potrebno več časa za proučitev stališč obeh strani, iz japonskih virov pa se je zvedelo, da je Macumoto dejal, da je bil na današnjem sestanku dosežen napredek.

Protiofenziva Hoa Hao

Saigon, 7. junija (Reuter). — Sila uporniške ločine Hoa Hao so danes izvedle protinapade na čete južnovietnamske vojske. Po nekaterih vesteh so sedaj borbe na starih krajih. Čete ločine Hoa Hao so napadle site nacionalne vojske, da bi zasedle mesto Vin Long, 100 km od Saigona. Kaže, da so bile vsote noč ogrožene borbe. Po nekaterih vesteh pa so sila ločine Hoa Hao vdrle v mesto Kanto in se borilo z vladnimi silami na več krajih. Od vietnamske nacionalne vojske, ki je ugnila običajna poročila, za javne tiskovne poročila pa niso možne nobene informacije.

Ustanovni listini, in jih spoštovali.

Pred tem je prišlo med debato do posebno ostrih razprav o tako imenovani nemški imovini, pri čemer so koalicijske stranke in nacionalna opozicija ostro zavrnile protiofenzive vlade zaradi doleže državne pogodbe, po katerih se Avstrija zavezuje, da bivo nemško imovino, ki prehaja v njeno last, ne bo izročila v tuje roke.

Poročevalec glavnega odbora, ki je premagal besedilo državne pogodbe v odbornem parlamentu, je podal občuten pregled materialnih izgub, ki so jih zaradi priključitve s strani Nemčije utrpeli Avstrija in njeni državljani. Po njegovih besedah bi avstrijske terjatve do Nemčije znašale okoli 200 milijonov šilingov, kar pomeni približno 10-letnih proračunov Avstrije.

Predstavniki pronačelnosti zveze neodvisnih Reimann, ki je imenovana državna pogodba »siaba«, zanjo pa glasoval »samo zaradi nujnosti in solidarnosti«, je nastopil proti nedavni nepopravljivi izjavi podkanclerja Schürta o nevrtačanju te imovine Nemčiji. Reimann je celo izjavil, da niti zahodnonemški kancler Adenauer nima sam pravice odpovedati se bivši nemški imovini v tujini, »ker on govori samo v imenu enega dela Nemčije, ki so ji bili odvzeti Posarje, vzhodna področja za Odno in Niso ter Vzhodna Avstrija«.

Govorniki vladnih strank so izjavili, da je nevtralnost države osnova državne pogodbe. Poslane Kopljenig je v imenu svoje skupine še bolj poudaril bodočo nevtralnost položaj republike, medtem ko ga je predstavnik zveze neodvisnih prikazal kot nujnost in dodal, da »nra Avstrija naziv nevtralnost ostati duhovno in kulturno »del nemške države«.

Predstavniki avstrijske socialistične stranke Kore je izjavil, da doleže b. člena državne pogodbe, ki urejajo položaj slovenske in hrvatske narodne manjšine v Avstriji, zahtevajo tozadevno razširitev avstrijske zakonodaje.

Sport

ZADOLJLJIVI USPEHI STROKOVNEGA POSVETA NA VRŠICU

Oprema za turne smučarje

V Erjavčevih kočah na Vrščicu je bil od 4. do 6. t. m. posvet proizvajalcev smučarske opreme, ki so se ga udeležili predstavniki Biana (Begunje), Planena (Kropa), Alpine (Zir) in Planica-Sport (Ljubljana). Namen posveta, ki ga je vodil direktor Elana Rudolf Finžgar, je bil, da bi prišlo do koordinacije proizvajalcev, ki naj bi kritično proučili stanje na proizvodnje in storitvi vse, da bi se le-to za prihodno zimsko sezono kar se le da izboljšala.

Tovarna Elan, ki je bila organizator posveta, je povabila k sodelovanju tudi predstavnike naše Armade, Inštituta za telesno vzgojo, Smučarske zveze in druge. Rudolf Finžgar je v svojem nagovoru ugotovil, da je to prvi primer sodelovanja med izdelovalci smučí, okovja, stremen in čevljev na eni strani in med smučarskimi strokovnjaki iz vrst JLA, smučarske in planinske organizacije na drugi strani. Povedal je tudi, da tokrat ne gre za opremo vrhunskih tekmovalcev,

temveč za potrebe tistih športnikov, ki se udeležujejo na smučeh kot ljubitelji turnega smučanja.

Prvi referat je imel predstavnik Inštituta za telesno vzgojo prof. Drago Ulaga »Povprečna smučarskega razvoja pri nas«. Dotaknil se je našega življenjskega standarda, ki ne dopušča, da bi kupovali ljudje posebne čevlje za smučanje, posebne za planinstvo in še različne vrste smučí. Potrebna nam je univerzalna ljudska oprema, ki upošteva pridobitve tehničnega napredka, vendar ne v njihovi skrajnosti, temveč v ustreznih meri. Od čevljarjev v Zireh pričakujemo, da bodo izdelali nov tip čevlja, ki se bo obnesel za turno smučanje in planinstvo. Od okovčev v Kropi pa pričakujemo, da bodo splošno stremena, ki bodo omogočala udobno hojo in tek na smučeh, pa tudi kar se le da varno krmarjenje. Pri izdelavi smučí ne bomo smeli misliti samo na vožnjo navzdol po steptanem snegu,

temveč tudi na hojo, vzpon in krmarjenje po celem snegu.

»Če je bila naša proizvodnja doslej preveč pod vplivom posebnih zahtev tekmovalcev za teke, skoke in alpsko smučanje, se bo morala v bodoče preusmeriti na potrebe mladine, planincev, tekmovalcev in zlasti vojske — vsi ti pa potrebujejo univerzalno, ali če hočete, planinsko opremo,« je poudaril predavatelj. Rudolf Finžgar je poročal o stanju naše opreme, prof. dr. Franec Avčin je dal vrsto konkretnih nasvetov za zboljšanje planinskih smučí, stremen in čevljev. Pokazal in pokazal je tudi nov tip kovinskih smučí tipa »Aluflux«. Marjan Jelenc je kot izkušeni smučarski učitelj opozoril na vrsto napak pri dosedanjih izdelkih, kot posebnost pa je razložil varnostno stremo, ki ga je prinesel iz Francije. Interese vojske smučarja sta zastopala na posvetu polkovnik Svigel in kapetan Prvanja.

ZLET V KOPRU — največja telesnovzgojna prireditev v Sloveniji

V petek, soboto in nedeljo bodo številna partizanska društva iz okrajev Postojna, Ljubljana — mesto in okolica, Kočevje, Kranj, Tolmin, Sežana, Gorica in Koper nastopila na velikem pokrajinskem partizanskem zletu v Koprju. Razen omenjenih okrajev, ki so dolžni sodelovati na pokrajinskem zletu, bodo svoje zastopstvo poslale tudi okrajne zveze iz drugih krajev Slovenije, predvsem iz Stajerske in Prekmurja. Pokrajinski zlet »Partizana« v Koprju bo ne le največja telesnovzgojna manifestacija v krajih, ki so bili še pred kratkim priključeni k Jugoslaviji, marveč bo ena največjih telesnovzgojnih prireditev in manifestacij, kar jih

ZLET V KOPRU — največja telesnovzgojna prireditev v Sloveniji

Je bilo po osvoboditvi v Sloveniji sploh. Po dosedanjih prijavah lahko računamo, da bo na zletu v Koprju sodelovalo najmanj 10.000 pripadnikov partizanske organizacije. Pomembnost te prireditve povečuje tudi dejstvo, da je pokroviteljstvo nad zletom podelil predsednik izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS tov. Boris Kraigher.

Da bo zlet res veličastna telesnovzgojna in politična manifestacija, je dolžnost vseh ustanov, sol in podjetij, da omogočijo vsem pripadnikom »Partizana« udeležbo na tekmah in nastopu v Koprju v dnevi od 10. do 12. t. m. Zato znova apeliramo na vse šole, ustanove in podjetja, da svojimi nametanjem, oziroma ukencem in dijakom odobre potrebne dopuste oz. odsotnost iz šole.

KOPER, 7. jun. Priprave za sprejem okoli 10.000 telovadcev in telovadki, ki se bodo udeležili pokrajinskega zleta TVD Partizana 11. in 12. t. m. se bližajo koncu. Med drugim so preuredili koprski stadion ter do diskali okoli 5000 izvodov propagandne brošure, ki obsega 40 strani. Uvodnik je napisal strokovnjak zletnega sveta Slovenije tov. Boris Kraigher. Razen uvodnika vsbute brošura številne članke o razvoju telesne vzgoje na Koprskem, o narodno-osvobodilnem boju v Istri, o zgodovini Istre, o desetletnici gospodarskega in kulturnega razvoja koprškega okraja, o sporedu zletnih prireditev, navodila zletnih komisij, seznam pomembnejših zletnih škola, zemljevid Kopa in zal edia, izveščila iz avtorskih, železniških in ladijskih vozni redov ter razne statistične podatke okrajnih zvez Partizana.

EVROPSKO PRVENSTVO V KOŠARKI

PRVI PORAZ NAŠE REPRESENTANCE

Budimpešta, 7. jun. Z udeležbo 11 reprezentanz iz Evrope se bo jutri začelo tekmovanje za evropsko prvenstvo v košarki, ki bo trajalo do 19. t. m. Udeleženci so bili razdeljeni v 4 skupine takole: skupina A: Avstrija 72:56 (35:28), skupina B: Madžarska, Italija, Turčija in Finska; skupina C: SZ, Švica, Romunija, Švedska in Luksemburg ter skupina D: CSR, Bolgarija, Nemčija in Danska.

Zaradi prihranka na času bodo prve štiri tekme turnirja že noćju pred oficalno otvoritvijo, in sicer med Jugoslavijo in Poljsko, SZ in Luksemburgom, Avstrijo in Francijo ter Švico in Švedsko. Ker so Poljaki zelo dobri, menijo strokovnjaki, da bo to prvo naše srečanje malone odločilno za plasma naše vrste. Jutri je naša reprezentanca prosta, nato pa igra tri dni zapovrstjo z Avstrijo, Anglijo in Francijo.

V ženski zvezni košarkarski ligi je sinoč Crvena zvezda v Zagrebu premagala Lokomotivo z 52:31 (24:22), v Zrenjaninu pa je Split zmagal nad Proleterjem z 52:38 (24:19).

Budimpešta, 7. junija. V prvi tekmi za košarkarsko prvenstvo Evrope je Poljska noćju premagala Jugoslavijo z 69:64 (39:25). Ostali današnji rezultati — skupina A: Francija: Avstrija 72:56 (35:28), skupina C: Švica: Švedska 103:36 (59:20).

Podjetje »SLOVENIJA LFS«

Ljubljana, Titova 1 A,
i š č e

honorarnega nadzornega INŽENIRJA ali TEHNIKA

za skladišče v Vižmarjih, ki je že v gradnji.
Velikost skladišča znaša po proračunski vsoti ca. 80 milijonov. — Interesni naj se javijo do petka v sekretariatu podjetja.

TRGOVSKO PODJETJE ZA PROMET Z LESOM IN POHIŠTVOM

Obiščite nas na I. mednarodni razstavi uporabe in predelave lesa v Ljubljani in oglejte si naše novosti.

„LES-LJUBLJANA“

CENTRALA za FLRJ: Ljubljana, Parmova 37. — TELEFONI: direktor 32-465, komercialna 30-702, izvoz 30-703, 31-046, računovodstvo 30-704

LJUBLJANA

Toda število živali se zaradi tega ni zmanjšalo. Zaman je bilo medlo upanje maloštevilnih, ki so obdržali jasne glave, da bodo pohabljeni pretresajoče vplivali na prišlece in bo klanje vsaj s tem dobilo svoj pomen. Zgodilo pa se je nasprotno. Živali brez repov ali na dveh ali treh nogah so stokale in cvilele tja v noč ter priklicale ogromno vojsko lisic, ki je pobesnela od duha po krvi, še besneje in trdovratneje kot do tedaj, silila v koče in votline ter se grizoč in trgajoč vrgla na zaloge in na bolnike.

»To je popolna blaznost, kapitan poveljnik!« je klical Steller. »Zapovejte, naj nehajo! Saj se bomo sicer zadušili v poplavi lisic.«

Bering je zastokal. Živali so švigale mimo njega, ga iskriivo ogledovale in mu kazale zobe. Klanje jih ni bilo prestrašilo, saj niso razumele, kaj se dogaja; v njihale so samo mrhovino, mnogo mrhovine, v še nikoli znanih množinah. Da je ta mrhovina izvirala od vrstnikov, jim ni bilo mar. Zakon otoka jih je bil izbral za grobarje, za uničevalce bolnih, slabotnih, ranjenih, najsi bo tju lenjev, vider ali polarnih lisic. In ta zakon so zdaj izpolnjevale, v slepem opoju, ki je bil podoben divjajočim ljudem. Zmerom več jih je prihajalo. Bering se jih je že komaj branil.

Steller je hotel spocetka poseči vmes. Toda kmalu je sprevledil, da bi bilo brezsmiselno. Plaz se je sprožil in ga ni bilo mogoče več zadržati. Ščasoma je divjanje pojenjalo; lovci so odšli počivat. Zato pa je tem glasneje odmevalo v noč stokanje in cviljenje ranjenih lisic. Stopnjevalo se je do predirljivega koncerta čarovnic. Nihče ni mogel zatisniti oči, komaj je bilo mogoče razumeti besedo med seboj. Smrad po lisicah je bil tako hud, da se je mnogim bolnikom vzdigovalo. »Naravno,« je mrmral Plenišer, »odrte smrdijo bolj kot navadne. To je zmerom tako.« Pomagal je Stellerju in Kukuškino, ki sta odganjala živali od Beringovega ležišča. Grotesken in grozen prizor: tam je v senci votline lisica na prednjih tacah,

zadnji del pa moli s krvavimi štrclji stegen kvišku. Druga se plazí med javkajočim kričanjem naprej kakor gosonica...

»Zmečite jih na ogenj!« je stokal Steller. »Jaz tega ne morem več gledati! Zažgite jih vendar!« Njegov obraz je gorel, slina se mu je cedila iz ust. Zagnal je lisičjo pokveko v plamene, zagrabil drugo za zadnje tace, jo zavihal nad glavo in jo treščil v temo. Zatem je planil še sam za njo; njegovo glasno rezanje se je izgubljalo v živalskem vreščanju.

»Upajmo, da se zdaj še njemu ni zmešalo,« je rekel Plenišer potihoma. Pesek je curljal skozi na pol zasute stene koče, vrel je med opaži iz kož in lesa ter tekkel na Beringova nosila. Poveljnik tega ni opazil. Lisice so spodkopavale ležišče, vihar je rahljaj zemljo, vedno več peska se je usipalo... je curljalo in teklo. Vreščanja ni hotelo biti konec.

Zjutraj se je bila Stellerjeva skupina spet znašla. Dnevna svetloba je izbrisala nočne strahove. Samo še opotekajoče se, lazeče in krvave živali okrog taborišča so izdajale, kaj se je bilo zgodilo. Steller je razposlal, kakor vselej, iskalce drv, iskalce vode, zbiralce zeli in lovce na vidre. Straže in strážniki so šli iznova na svoja mesta. Ognji so goreli, jed se je kuhala, Bethge je skrbel za bolnike. S podvojeno vneto so skušali možje prestreči prvi udar, ki ga je utrpel Stellerjev red. Toda včasih so se le z grozo ozirali po lisičjih mrtvakih, na katerih so čepeli črnorjavi galebi; poslušali so grozotno tuljenje, vdihavali kužni smrad in pobešali glave.

Bering je dal poklicati Stellerja. Pesek je pokrival njegove noge in obležal že v tanki plasti po njegovem telesu. »Pustite,« se je branil s tihim glasom, ko ga je hotel Steller rešiti bremena, »toplejše je tako. Dobro mi de.« Pogovarjala sta se o oficirjih, o razmerah v moštvu, o nadlogah zaradi boleznih in mraza, uši in lisic. Jasno in mirno je govoril Bering, svetlo-mudro so mu sijale oči iz mrtvaško lisastega obraza, noben trzaj ni izdajal bolečine, ki ga je grizla po črevesju. Steller

je zdaj pa zdaj vskočil s kakšnim vprašanjem, s šepetajočim stavkom, večidel pa je molče poslušal.

»Da, Steller, tukaj v pesku je moja smrtna postelja. Ne govorite drugače, ne poskušajte me tolažiti... h kraju gre pri meni. Tod ostali... poslušajte... ostali ne smejo doživeti moje usode. Iz lesa jambornice se še dala zgraditi barčica, spomladi, ko bo mraz odjenjal. Steller, prosim Vas, ne sprite se s Kitrovim in Waxellom. Storite vse, da se moštvo ne razdvoji. Vi potrebujete Kitrova — za zgraditev plovila. Vi potrebujete Waxella — za prevoz!«

Nekaj časa je Bering ležal z zaprtimi očmi. »Vem,« je začel na povo, »teško bo to za Vas. Toda, ko bom pač umrl, nimate Vi niti najmanjšega pooblastila, da bi dajali povelja in skrbeli za red. Zasmehovali Vas bodo, upirali se Vam bodo... Lisičje klanje, da... pravkar sem mislil na to. Po-bijanje vider... razsipanje mesa... vem. Lahko se primeri še kaj hujšega, Steller. Človek je bog in žival hkrati. Tukaj, na tem otoku živali, v tem brezupnem položaju, je nevarnost, da bi postal popolna žival, neizmerno velika, za vse — tudi za Vas.«

Steller se je spomnil razgovora, ki ga je imel s Plenišerjem o nekem junaku iz romana Daniela Defoeja. Mislil je na preteklo noč, ko je metal lisice na ogenj. Kadar Bering ne bo več živel, grozotna, hromeča predstava. Bolni stavec je bil njim vsem, pa čeprav je ležal v mrličnih krčih, vlivaj svojega duha, svojih pobud in moči. Bering je bil odprava, bil je njena duša. Če umre, se bo vse zrušilo, kakor hiša iz kart. Potem bodo zadrživali nagoni in hlepenja. Bi li mogel on, naravoslovec, ki ga zaničujejo pomorščaki, zaježiti to nevarnost? Kitrova držati na udi? Waxella odvrniti od nesempetnih dejanj? Krzna željne kozake krotiti? Težka, skoraj neresljiva naloga. Njegov red, njegov dnevni načrt, je bilo do zdaj mogoče izvajati samo zaradi tega, ker je Bering še živel, ker je Bering hotel tako.

